

+Рівненський державний гуманітарний університет
Історико-соціологічний факультет
Кафедра політичних наук

УДК 32
ББК 66
А 43

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ. Матеріали ІІІ міжвузівської науково-практичної конференції молодих політологів. 11 листопада 2011 р. – Рівне: РДГУ, 2012. – 167 с.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ

**МАТЕРІАЛИ
ІІІ МІЖВУЗІВСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ ПОЛІТОЛОГІВ**

11 листопада 2011 р.

Ухвалено до друку рішенням кафедри політичних наук РДГУ.
Протокол № 10 від 30 листопада 2011 р.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2011

Рівне–2012

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ: ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ		
<i>Кобута Степан</i>	Загрози державній незалежності України: фобії українських патріотів	7
<i>Наумов Андрій</i>	Технології легітимізаційної політики правлячого режиму в сучасній Україні	9
<i>Івчик Наталія</i>	Відображення моделей етнополітичної поведінки в графіті (на прикладі м. Рівне)	10
<i>Сакрієр Оксана</i>	Проблеми конструювання політичного бренду в Україні	12
<i>Максимець Богдан</i>	Електоральна діяльність українських національно-демократичних партій у ході президентських виборів 2004 р.	14
<i>Мельник Віра</i>	Пропаганда ідеї державотворення на сторінках західноукраїнської преси на прикладі Рівненської та Волинської областей	15
<i>Найдич Марина</i>	Інституціоналізація молодіжної політики України	18
<i>Андрощук Ігор</i>	Взаємодія Президента та Верховної Ради України: теорія і практика	19
<i>Білецький Юрій</i>	„Середній клас" в Україні: проблема детермінації	20
<i>Мазур Ярослав</i>	Імідж сучасної України: стан і проблеми формування	22
<i>Легновська Лілія</i>	Адаптація виборчої системи України до європейських стандартів	23
<i>Сирота Дмитро</i>	Жіноче політичне лідерство в Україні	24
<i>Белова Анастасія</i>	Еволюція виборчих технологій в Україні	26
<i>Овдійчук Ірина</i>	Фактори формування електоральної поведінки в Україні	28
<i>Луцук Марія</i>	Вплив ідей Д. Донцова і М. Міхновського на програми сучасних вітчизняних політичних партій	30
<i>Міщук Віктор</i>	Народний рух України: проблеми становлення	31
<i>Градовий Павло</i>	Проблема колабораціонізму в СРСР у роки Великої Вітчизняної війни	33
<i>Брень Тетяна</i>	Регіональні ЗМІ як складова політичних виборчих технологій (на прикладі Рівненської області)	34
<i>Ричко Вікторія</i>	Українські ЗМІ як суб'єкт формування громадської думки	36
<i>Лапчик Поліна</i>	Політична культура сучасної української молоді	37
<i>Корольчук Оксана</i>	Псевдоменеджмент в політиці: теорія і практика в Україні	39
<i>Міщук Ольга</i>	Політична культура української молоді в контексті демократизації після „Помаранчевої" революції	41

**СЕКЦІЯ 2.
СВІТОВИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС:
МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ І ВНУТРІШНЯ
ПОЛІТИКА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

<i>Патлашинська Ірина</i>	Поняття легітимності миротворчої операції	43
<i>Генега Ірина</i>	Співпраця Російської Федерації з міжнародними організаціями (1990-ті роки): проблеми та перспективи	45
<i>Бойківський Любомир</i>	Особливості реалізації масштабних енергетичних проєктів в контексті діалогу Росія – ЄС	47
<i>Гайдукевич Анастасія</i>	Міждержавні відносини в трикутнику Росія–Польща–Україна: проблемне поле досліджень	48
<i>Руда Леся</i>	"Цивілізація" та "культура": історична спорідненість понять	50
<i>Притуляк Світлана</i>	Програмові засади діяльності Соціалістичного інтернаціоналу для подолання глобальних проблем в екології	51
<i>Венгрюк Лідія</i>	Явище етнізації політики як феномен політичного процесу	53
<i>Троян Віктор</i>	Європейська ідентичність у контексті сучасних пан'європейських ідей	55
<i>Романчук Тетяна</i>	Культура інтераціоналізму в поліетнічній державі: груповий та індивідуальний рівні	57
<i>Криворучко Наталія</i>	Координація співпраці України з ЄС: виклики і перспективи	58
<i>Федорак Світлана</i>	Етнонаціональні конфлікти як чинник дестабілізації системи міжнародної безпеки	60
<i>Петрович Інна</i>	Участь Польщі в миротворчих операціях Європейського Союзу	62
<i>Довганюк Мар'яна</i>	Теоретико-методологічні засади аналізу сучасного авторитаризму (на прикладі Білорусії та Казахстану)	63
<i>Малиновська Наталія</i>	Виборчі права мусульман у західноєвропейських державах	65
<i>Бараболя Тарас</i>	Харизматичний політичний імідж Муамара Каддафі	67
<i>Курилюк Галина</i>	Регіональна політика ЄС: інформаційна складова	69
<i>Творовський Віктор</i>	Україна в контексті сучасних геополітичних реалій	70
<i>Чугай Оксана</i>	Актуальні проблеми міжнародного ринку інформаційних послуг	72
<i>Борецька Ангеліна</i>	До питання про визначення глобального інформаційного простору	74
<i>Нагорняк Іван</i>	Глобальні комунікаційні мережі та їх вплив на політичні процеси в Україні	76
<i>Гривіцький Вадим</i>	Стан та перспективи реформування сектору безпеки і оборони України у нових політичних реаліях	77

<i>Антикало Назар</i>	Особливості політичних систем країн Латинської Америки	79
<i>Климчук Тетяна</i>	Особливе партнерство НАТО з Україною	81
<i>Ліннік Юрій</i>	Причини тероризму в сучасній Росії	82
<i>Бондарук Ганна</i>	Тероризм у Північній Ірландії як метод політичної боротьби	84
<i>Логвинюк Мар'яна</i>	Соціально-політична доктрина католицизму	86
<i>Гольберт Юлія</i>	Еволюція європейської соціал-демократичної ідеології у післявоєнний період	88
<i>Дзерун Сергій</i>	Глобалізація та релігія: сучасні погляди на розвиток цивілізації	90
<i>Костюк Тетяна</i>	Радянсько-німецький пакт про ненапад	92
<i>Левчук Ірина</i>	Модернізація Росії як побудова нової держави	93
<i>Леончик Світлана</i>	Модернізація Росії: ретроспективний погляд	95
<i>Кузьмицька Ольга</i>	Європейський суд з прав людини: динаміка звернень українських громадян	97
<i>Поліщук Ірина</i>	Теорія справедливої війни	99
<i>Федорчук Сергій</i>	Українські контингенти в миротворчих операціях ООН	100
СЕКЦІЯ 3.		
Проблеми і перспективи політичної модернізації в Україні		
<i>Валух Людмила</i>	Влада як основа життєдіяльності соціуму	102
<i>Хаврук Ігор</i>	Референдум як демократичний інститут	103
<i>Кобута Лариса</i>	Парадокси української багатопартійності: партії-невидимки	105
<i>Березовська-Чміль Олена</i>	Стратегічні напрями формування державної соціальної політики	107
<i>Мельник Роман</i>	Кадрова політика на початку 1990-х років в Росії в контексті становлення інституту президентства	109
<i>Мислюк Юлія</i>	Синергетично-ціннісні основи іміджу політичного лідера	111
<i>Тижбіряк Дар'я Гаврилюк Світлана</i>	Місце політичної реклами у процесі маніпулювання	112
<i>Мельник Ірина</i>	Особливості змішаної виборчої системи України та об'єднаної Німеччини	114
<i>Жуковська Аліса</i>	Громадянське суспільство як фактор функціонування інституту парламентаризму	116
<i>Петренко Марія</i>	Політичні партії в умовах сучасної виборчої системи України	118
<i>Українець Віктор</i>	Етапи поширення ісламського екстремізму в Україні	119
<i>Шарлай Віталій</i>	Специфіка розвитку інститутів громадянського суспільства в регіоні Центрально-Східної Європи	121
<i>Шкуро Антон</i>	Теоретичні аспекти політичних рішень	122

<i>Абрамчук Наталія Тодоріко Аліна</i>	Інституційно-правові аспекти регіональної політики Івано-Франківської області	124
<i>Кравчук Інна</i>	Сутність політичної довіри у трансформаційних процесах	126
<i>Кузьменко Віталій Сірецький Іван</i>	Екологічна безпека як складова національної безпеки	127
<i>Паляниця Альона Бендюк Олеся</i>	Інформаційна безпека як складова національної безпеки держави	129
<i>Пікула Микола</i>	Політична система Франції	132
<i>Наумчук Артур</i>	Підходи до визначення сутності політики	134
<i>Архипенко Аліна</i>	Вплив ЗМІ на формування політичного вибору громадян	135
<i>Хомич Петро</i>	Закон України „Про доступ до публічної інформації”: презентація влади в Інтернеті	137
<i>Майко Тетяна Байрак Сергій</i>	Ефективність органів місцевого самоврядування в Україні (на прикладі м. Острог)	139
<i>Мадерук Христина Кондратюк Марія</i>	Політико-правовий статус Кабінету Міністрів України в системі поділу влади: порівняльний аналіз за редакціями Конституції України 1996 і 2004 рр.	141
<i>Сверба Людмила Макарук Надія Ралець Андрій</i>	Переваги та недоліки змішаної виборчої системи на виборах до органів місцевого самоврядування в Україні	142
<i>Сремейчук Іванна</i>	Взаємодія органів місцевого самоврядування з місцевими представництвами виконавчої влади в Польській республіці	144
<i>Шимко Ольга Клімчук Тетяна</i>	Теоретико-методологічний аналіз дослідження політичної соціалізації	146
<i>Горбатюк Катерина Кондратюк Марія</i>	Проблема державного регулювання церковно-суспільних відносин	148
<i>Кирильчук Микола Шандалюк Тетяна</i>	Військова доктрина України	150
<i>Горбатюк Катерина Кондратюк Марія</i>	Особливості сучасної політичної реклами	151
<i>Кирильчук Микола Шандалюк Тетяна</i>	Досвід Польщі у розбудові демократичної системи місцевого самоврядування в Україні	152
<i>Шимко Ольга Клімчук Тетяна</i>	Права жінок та юридичні гарантії їх захисту в Україні	154
<i>Горбатюк Катерина Кондратюк Марія</i>	Електронне врядування в Україні	155
<i>Кирильчук Микола Шандалюк Тетяна</i>	Парламентаризм як об'єкт електоральних комунікацій	157
<i>Горбатюк Катерина Кондратюк Марія</i>	Діяльність органів внутрішніх справ у реалізації державної етнополітичної політики	159
<i>Кирильчук Микола Шандалюк Тетяна</i>	Політика в морально-етичному вимірі	161
<i>Кирильчук Микола Шандалюк Тетяна</i>	Закон про вибори – 2012 в Україні: три суперечливі новації.	163
<i>Кирильчук Микола Шандалюк Тетяна</i>	Трансформації інституту президентства на пострадянському просторі: український та білоруський варіанти	165

формальних, тобто прописаних у конституціях та інших нормативно-правових актах, інститутів займають неформальні правила, які відкривають широке поле для поза конституційних і незаконних дій президентів.

Унаслідок створення інституційних і фактичних перешкод для проведення опозиційної діяльності, зокрема шляхом позбавлення та обмеження участі опозиційних партій і кандидатів у виборах, нерівності проведення передвиборчої кампанії (преференції тут мають кандидати від влади), а також втручання влади у виборчий процес на всіх його етапах, вибори, які регулярно відбуваються в рамках цих політичних режимів, не стають інструментом для зміни суб'єктів влади та набувають характеру частково вільних і несправедливих.

Незважаючи на те, що партійні системи обох країн формально багатопартійні, у Казахстані та Білорусі встановлений чіткий контроль з боку держави над утворенням і діяльністю політичних партій, що дає змогу допускати до участі у політичному житті та розподілі депутатських мандатів лише ті партії, які не можуть створити потенційної небезпеки для існуючого режиму.

Однак, варто пам'ятати, що процес зародження та формування демократії не є універсальним, дослідження демократичних переходів дає підстави стверджувати, що дані процеси у постсоціалістичних державах мають певні специфічні особливості. Це пов'язано насамперед із тим, що тут відбувалися одночасні перетворення у всіх сферах суспільного життя, а в деяких країнах ці процеси ускладнювалися ще й формуванням засад національної державності. Саме тому остаточні результати суспільно-політичних перетворень для більшості країн постсоціалістичного простору ще попереду.

Малиновська Наталія Вікторівна

(магістрантка Рівненського державного гуманітарного університету спеціальності „Політологія”, наук. керівник – доц. Герасимчук Т.Ф.)

ВИБОРЧІ ПРАВА МУСУЛЬМАН У ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИХ ДЕРЖАВАХ

У західноєвропейських державах проживає понад 20 млн мусульман, які становлять більше 5% європейського населення. Крім того залишається невідомою кількість нелегальних іммігрантів-мусульман, що перебувають у Європі. У таких країнах, як Франція, Німеччина, Великобританія, Нідерланди, Італія, Іспанія проживають мільйонні мусульманські громади, які є другою за чисельністю релігійною громадою в цих країнах. Збільшення кількості мусульман у Європі змушує уряди європейських держав переглянути політику щодо забезпечення та дотримання прав мусульман.

Одним з найбільш важливих прав є виборче право, що забезпечує право громадян обирати та бути обраними до представницьких органів влади, а також свідчить про рівень інтеграції мусульман у європейську спільноту, можливість захисту прав та інтересів мусульманської громади.

Користуватися виборчими правами можуть лише ті особи у державі, які є її громадянами. Більшість європейських мусульман не мають громадянства у західноєвропейських державах, відтак вони не можуть користуватися виборчими правами. Так, у Німеччині із 3,5 млн. мусульман громадянство мають лише близько 608 тис. мусульман (20% мусульман). Разом з тим, порівняно з іншими

західноєвропейськими державами, у Німецькому парламенті – Бундестазі – найбільше мусульман-депутатів. У 2005 р. до Бундестагу було обрано п'ять депутатів-мусульман, всі вони були турецького походження. У вересні 2009 р. до Бундестагу було обрано дев'ять депутатів-мусульман (п'ять депутатів турецького походження, чотири – іранського).

Через малий відсоток мусульман, що мають виборче право, німецькі політичні партії не приділяють уваги проблемам мусульманської громади у ФРН. З тієї ж причини мусульмани дуже рідко є членами німецьких партій. Перша мусульманська партія у Німеччині “Альянс за мир і справедливість” була створена у 2009 р. Вона вже зазнала критики. Німці вважають, що так як мусульмани прагнуть брати участь у суспільно-політичному житті Німеччини і стати частиною її суспільства, то вони мають бути активні у вже існуючих німецьких партіях, а не створювати власні. Тому проблеми мусульман залишаються поза увагою німецьких політичних партій.

У Франції громадянство має значно більша кількість мусульман. Із 3,5 – 5 млн. мусульман громадянство мають 2 млн. Проте кількість мусульман-депутатів є ще менша, ніж у Німеччині: один депутат у Національних зборах, виходець з острова Майотти і чотири в Сенаті, троє сенаторів магрибського походження і один з Майотти. Однак, жоден з них не заявляє про своє віросповідання публічно та не бажає поширювати інформацію про своє походження. Разом з тим Франція лідирує за кількістю мусульман у уряді. Першим мусульманином у французькому уряді став Міністр антидискримінаційної політики Азуз Бегаг, виходець з Алжиру. У липні 2005 р. на цю посаду його призначив прем'єр міністр Франції Домінік де Вільпен (2005-2007 рр.). У 2007 р. президент Франції Н.Саркозі ввів трьох осіб мусульманського походження у Кабінет Міністрів: арабку марокансько-алжирського походження Рашиду Даті назначив Міністром юстиції, дочка іммігрантів із Сенегалу Раму Яде назначив Державним секретарем по правах людини, дочку алжирських іммігрантів Фаделу Амару назначив Державним секретарем з питань місцевої політики.

У Великобританії на парламентських виборах у травні 2005 р. із 48 кандидатів-мусульман з трьох провідних партій, до парламенту пройшло чотири від Лейбористської партії. На виборах 2010 р. до парламенту пройшло вісім депутатів-мусульман (шість депутатів-мусульман від Лейбористської партії і двоє – від Консервативної). У новому складі Кабінету міністрів присутня перша жінка-мусульманка Саїда Варсі, також Девід Кемерон, лідер консерваторів, назначив її адміністративним головою Консервативної партії.

Відсутня інформація щодо точної кількості мусульман в Італії, так як Італійський національний інститут статистики не збирає інформацію, яка вважається “чутливою”, тобто питання про релігійну приналежність. Попри спроби багатьох мусульман проявити себе у політичному житті Італії, у 2008 р. до італійського парламенту було обрано лише двох кандидатів-мусульман. Це Суад Сбаї – голова італійської асоціації мароканських жінок, і Халіль Алі, обраний сенатором від північного П'ємонту.

У Нідерландах простежується тенденція до зменшення кількості мусульман у парламенті. Якщо у 2003 р. із 150 місць в парламенті 10 було зайнято мусульманами, то у 2006 р. до парламенту пройшло п'ять депутатів мусульманського походження. У 2007 р. із 14 портфелів Кабінету Міністрів 2 зайняли мусульмани: Небахат Албайрак стала міністром юстиції і Ахмед Абуталеб

– держсекретар із соціальних питань і зайнятості. Разом з тим нідерландське місто Роттердам стало першим у Європі, де у 2009 р. мером був обраний мусульманин, громадянин Марокко і Нідерландів Ахмед Абуталб.

Із 179 членів датського парламенту у березні 2010 року було обрано чотири депутати-мусульмани. Декілька мусульман обрано до місцевих рад у найбільших містах Данії.

В Іспанії, де мусульманська громада становить 3% від усього населення, до національних законодавчих органів влади не було обрано жодного мусульманина.

Таким чином, незважаючи на чисельність мусульманської громади в західноєвропейських державах, репрезентативність мусульман у представницьких органах влади у Європі дуже низька. Самі ж мусульмани роблять недостатньо для захисту своїх прав. Окрім того, що мусульманські партії не мають достатньої підтримки для отримання місць в парламентах, мусульмани-депутати від немусульманських партій не бажують поширювати інформацію про своє походження та не мають зв'язків з мусульманськими організаціями. Відтак забезпечення та дотримання виборчих прав мусульман у західноєвропейських країнах вдається досить складно.

Бараболя Тарас Ярославович
(магістрант РДГУ спеціальності «Політологія»,
наук. керівник – проф. Тихомирова Є.Б.)

ХАРИЗМАТИЧНИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ІМІДЖ МУАМАРА КАДДАФІ

Муамар Каддафі (англ. Muammar Qaddafi, араб. *مؤاممار قذافي*) – лідер Лівії з 1969 року. Повне ім'я — Муаммар бен Мухаммед Абу Меньяр Абдель Салям бен Хамід аль-Каддафі. Народився 13 вересня 1942 року (за іншими даними в 1940 або 1944) в бедуїнському шатрі в 30 км на південь від міста Сирт в бедуїнській родині, що належала до племені аль-каддафа. Його батько кочував із місця на місце, пас верблюдів і кіз. Мати з трьома старшими дочками вели домашнє господарство. Школярем брав участь у підпільній політичній організації, проводив антиколоніальні демонстрації проти Італії. У 1961 році військовий курсант Муамар створив підпільну організацію, що ставила за мету скинути монархію, як у сусідньому Єгипті. У жовтні того самого року в місті Себха почалася молодіжна демонстрація на підтримку Алжирської революції. Вона відразу ж переросла в масовий антимонархічний виступ. Організатором і керівником демонстрації був Каддафі. За це його заарештували, а потім вислали з міста. Продовжувати навчання довелось в Місураті. Там він вступив до місцевого ліцею, який успішно закінчив 1963 року.

1964 року Муамар Каддафі закінчив юридичний факультет Лівійського університету й вступив до Військової академії, як він згодом казав, «щоб принести в Лівію політичні зміни». У тому ж році на березі моря в невеликому селищі Толмейта під керівництвом Каддафі відбувся перший з'їзд молодих лівійських офіцерів, що підтримували гасла єгипетської революції 1952 року: «Свобода, соціалізм, єдність».

Здібного випускника відправили підвищувати кваліфікацію до Великої Британії. Уперше він став відомим в арабському світі, направивши свій підрозділ (без санкції короля Лівії Ідріса I) на допомогу Насеру (президент Єгипту) в

шестиденну війну 1967 року. 1 вересня 1969 році загони членів ОСОЮОС під керівництвом створеної в ході підготовки до повстання Ради революційного командування у складі 12 офіцерів на чолі з Каддафі одночасно почали виступи в Бенгазі, Тріполі і інших містах країни. Так було встановлено Лівійську Арабську Республіку.

Одним з перших заходів очолюваного Каддафі нового керівництва країни була евакуація іноземних військових баз з лівійської території. У квітні 1970 році було завершено виведення військ з бази ВМС Англії в Тобруці, а в червні — з найбільшої в регіоні американської військово-повітряної бази Уїлус-Філд, в передмісті Тріполі. Наступні кроки були такі: виселення з країни італійських колоністів, поетапна націоналізація власності іноземних нафтових монополій, банків, страхових компаній, перехід на планове господарювання, розробка програм соціального розвитку.

Режим Каддафі в 1970-1990-і роки мав багато спільного з іншими аналогічними постколоніальними режимами в Африці і на Близькому Сході. Багата природними ресурсами, але зубожіла, відстала, трайбалістська Лівія, з якої, в перші роки правління Каддафі, витіснялися атрибути західного життя, була оголошена країною особливого напрямку розвитку. Офіційна ідеологія (пізніше названа Джамахірією) була сумішшю крайнього етнічного націоналізму, переорієнтованого на плановий соціалізм, державного ісламу і військової диктатури «лівого» типу, на чолі з Каддафі, при декларованій колегіальності управління і «народовладді». Не зважаючи на це, а також на те, що Каддафі у різний час підтримував різні радикальні політичні течії, в середині країни його політика в ці роки була відносно поміркованою. Опорою режиму були армія, держпарат і сільське населення, для якого ці інститути були фактично єдиним механізмом соціальної мобільності.

У 2000-х роках “бродіння” в середовищі лівійської еліти, що сформувалася, втрата всіх союзників і небажання Каддафі йти на відкриту конфронтацію із Західним світом, привели до деякої лібералізації економіки, а потім і політичного життя країни. До Лівії були допущені закордонні компанії, підписані контракти про будівництво газопроводу до Італії (стосунки між колишньою колонією і метрополією до цього були вкрай напруженими). В цілому, Лівія, хоча і з великою затримкою пішла по шляху Єгипту Хосні Мубарака. Зміни економічного і політичного курсу, що супроводжувалася грамотною пропагандою, дозволили Каддафі залишитися при владі і уникнути долі Анвара Садата або Саддама Хусейна.

Не зважаючи на здійснення великих перетворень, на заході Муамара Каддафі вважали ще одним диктатором арабського світу. Проте за перші сім років правління полковника в Лівії, за деякими даними, не було жодної страти. Ситуація змінилася на початку 1980-х років. Каддафі розпочав переслідування опозиціонерів не лише на території Лівії, але і за її межами. Відбулося декілька вбивств, що викликали міжнародний скандал. Лівійські спецслужби знищили як реальних, так і передбачуваних «ворогів» Лівійської Арабської Джамахірії. Та, на відміну від інших керманів, Сходу Лідер лівійської революції проявляв величезну поблагливість до дисидентів. Але головним досягненням Каддафі вважається створення на основі Третьої Всесвітньої Теорії та “Зеленої книги” особливої форми правління під назвою Лівійська Джамахірія, яку він вважав вищою стадією розвитку демократії на сьогоднішній день.

Перші вибори президента Білорусії відбулися 10 липня 1994 року, в них брали участь 6 кандидатів. У другому турі з результатом близько 80 % переміг Олександр Лукашенко. 24 листопада 1996 в Білорусії був проведений референдум, на який були винесені поправки, що розширюють повноваження виконавчої влади і президента, і деякі інші питання. За прийняття поправок висловилося 70,45 % виборців. 9 вересня 2001 відбулися чергові вибори президента, переможцем в яких знов став Лукашенко, набравши 75,62 % голосів. 17 жовтня 2004 був проведений референдум про внесення поправок в Конституцію, що знімають обмеження на кількість президентських термінів. 77,3 % виборців підтримало ці зміни. Слід зазначити, що зміни до закону «Про президента Республіки Білорусь», що виключають обмеження в два терміни, були схвалені Радою республіки лише 5 жовтня 2006.

Перш за все, проблема політичного устрою Білорусії полягає в тому, що майже вся вертикаль влади республіки Білорусія формується саме президентом. Таким чином, внутрішня й зовнішня політика формується в залежності від поглядів та переконань президента республіки. Проблема внутрішнього управління республіки Білорусь полягає і в тому, що всі силові структури також формуються в залежності від інтересів президента, це створює передумови придушення демократії. Свідченням цього є ситуація на виборах президента Білорусії, коли мітинги після виборів президента були суворо розігнані силовими структурами.

Друга проблема полягає в тому, що президент Білорусії на сьогоднішній день знаходиться при владі третій строк поспіль, що створює передумови захоплення влади та перебування на пості президента надалі.

По-третє, недосконалість політичного устрою Білорусії полягає в процедурі обмеження влади президента в республіці. Президент Республіки Білорусь може бути достроково звільнений з посади при стійкій нездатності за станом здоров'я, у зв'язку з здійсненням державної зради або іншого тяжкого злочину. Таке рішення вважається прийнятним, якщо за нього проголосувала більшість від повного складу Палати представників по пропозиції не менше однієї третини її депутатів та не менше двох третин від повного складу Ради Республіки. Процедура імпічменту не передбачена в Конституції, таким чином майже не можливо обмежити владу президента в країні демократичними механізмами.

Отже, практика президентської влади в країнах пострадянського простору показує, що у порівнянні з усіма іншими вищими посадовими особами, президент має особливий статус. Його прерогативи дозволяють відігравати провідну роль у суспільно-політичному житті.

Сьогодні особливої актуальності набуває питання довіри громадян до політичних інститутів, особливо в тих країнах, які здійснюють політичну модернізацію, і, у першу чергу, це стосується інституту президентства.

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ

Матеріали III міжвузівської науково-практичної
конференції молодих політологів

11 листопада 2011 р.

Підписано до друку 30.11.2011 р. Формат 60x84.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 12,85. Замовлення № 112/1. Наклад 300.

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
ПП Самборський І.О.
33028, м. Рівне, вул. Толстого, 3, тел. (0362) 22-41-20

А 43

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ.
Матеріали III міжвузівської науково-практичної конференції
молодих політологів. 11 листопада 2011 р. – Рівне: РДГУ, 2012. –
167 с.

УДК 32
ББК 66

© Рівненський державний
гуманітарний університет, 2011